

Seg er f. Ex. i det Tilfælde at være kommen i Besiddelse af en Kirke ikke ved Kjøb, men ved Arv, og Hovedreparationen af denne Kirke har for nogle Aar siden kostet saameget, at 15 Aars Kirketiendembtægter ikke ville være tilstrækkelige til at dække Udgiften. Og naar det ærede Medlem spurgte, hvorfor man ikke sælger disse Kirker, saa svarer jeg dertil, at det er, fordi Ingen vil købe dem. Det er ikke saa ganske sjældent, at man gjør sig den største Uleilighed for at blive af med dem, men ikke kan finde nogen Kjøber til dem.

Udsag: Den ærede Ordfører for Flertallet bemærkede, at der var den Forskiel mellem Flertallets og Mindretallets Forslag, at Flertallets Forslag beredede paa et Princip, hvilket han derimod mente ikke kunde siges om Mindretallets. Det kan jeg ikke indrømme. Jeg kan erkjende, at der for Flertallets Forslag ligger et Princip til Grund, kun at jeg ikke finder dette Princip rigtigt, men derimod maa jeg paa det Bestemteste hævde, at der ogsaa ligger et virkelig Princip til Grund for Mindretallets Forslag, og det er netop det Princip, som det forekommer mig, at den ærede Ordfører hævdede for Flertallet i Slutningen af sin sidste Tale, medens jeg derimod ikke kan finde, at det ligger til Grund for de Forslag, som han har stillet. Det Princip nemlig, som ligger til Grund for Mindretallets Forslag, er, at Kirketiendebæerne skulle beholde den Nætsstilling, som er dem indrømmet ved den hidtidige Lovgivning, at denne Nætsstilling skal bevares for dem usforandret. Med denne Nætsstilling faar det meget vel i Harmoni, at der paalægges dem visse forpægede Byrder, som Tidens Krav gjøre nødvendige med Hensyn til Omsorgen for Kirkerne; thi det er en Indskrænkning, hvormed deres Eiendomsret til Tienden er forbunden, som Lovgivningen altid har anerkjendt, og som de vide, at de ere undergivne; men paa den anden Side er det lige saa vist, at trods disse Indskrænkninger ere Kirketienderne af den hidtidige Lovgivning betragtede som en Eiendomsgjensstand, der er Gjensstand for Eiendomsret, og hvad enten man finder det ønskeligt eller ikke ønskeligt, at de sælges, kunne de sælges. Det er et Forhold, som Lovgivningen beskytter, og efter vor Formening følger af Eiendomsprincipets Uvrenkelighed, at man ikke bør paalægge disse Eiendomme vilkaarlige Byrder, og navnlig maa man i høi Grad tage Hensyn til, at der findes en vis Forskættelse Sted i Betragtningssaaenden, saaledes at man ikke det ene Aar fastsætter det One og det andet Aar det stik Modsatte. Det er det Princip, der har ledet Mindretallet ved dets Forslag, det er af principmæssige Grunde, at Udvalgets Mindretal er kommet til det, som det det har foreslaaet. Om Byrden vil blive overmaade stor eller overmaade lille, er jo Noget, som det er os vanskeligt at have nogen Mening om, men det er klart for os, at den dog paa ingen

Maade kan siges ubetinget at være noget aldeles Ubetydeligt, som man ikke burde tage Hensyn til. Det er forekommet os klart, at man maa tage Hensyn til Omstændighederne ved Bedømmelsen af denne Byrdes Bestaaenhed, om Opvarmningen finder Sted, hvor der er Stove, navnlig Stove, som Kirkeetieren eier, eller paa andre Steder, hvor saadanne Forhold ikke ere til stede. Det er ogsaa forekommet os meget tvivlsomt, om Byrden, naar den Fordring virkelig skal opfyldes, som er stillet af Flertallet, at Varmen skal kunne stige til den bestemte Varmegrad, som her er nævnet, naar man vil fastholde denne Fordring, og den maa jo fastholdes, naar den indføres i Loven, da ikke, i mange Tilfælde, under mange Forhold, navnlig i store Kirker vil kunne medføre meget betydelige Udgifter; men som sagt, alle disse praktiske Forhold ere vi ikke gaaede nærmere ind paa at undersøge, men for os har netop Principspørgsmaalet været det Afgjørende.

Rosenorn-Teilmann: Jeg tror rigtig nok, at naar det ærede Mindretal ganske vilde have hævdet det Princip, som dets Ordfører udtalte, var Mindretallet bleven staaende ved den Ordning, der fandt Sted i 1861, hvorefter det altsaa berodde paa, hvorvidt der var Nogen i Menigheden, der ikke alene vilde yde Brændsel, men ogsaa vilde betofte Varmeapparatet. Jeg ser ikke anden Forskiel mellem Flertallets og Mindretallets Forslag, end at man efter Mindretallets Forslag ikke tager i Betænkning at paalægge Tiendebæeren at udrede Omkostningerne ved Varmeapparatet, men i Modsatning til Flertallets Forslag tror det ubilligt at paalægge ham Udgifterne til Brændsel. Efter min Mening er dette Sidste det Mindre, men hvad det kommer an paa, er, at man, naar man er af den Mening, at man i det Hele taget vil paahbyde saadanne Foranstaltninger, faar Forholdene indrettede paa en saadan Maade, at det Hele virkelig fører til Noget. Deri er jeg enig med det ærede 1ste Medlem for 9de Kreds (Rasmussen), at jeg hellere vil sidde i en Kirke, som slet ikke er opvarmet, end i en, der siges at være det, haor der oprindelig er 10 Graders Kulde og hvor der saa, naar den skal opvarmes disse 6 Grader, ikke bliver mere end 4 Graders Kulde. I en saadan Kirke ser jeg ikke, at der er nogen Fordel ved at være fremfor i en Kirke, hvor der er 10 Graders Kulde. Naar jeg veed, at der er 10 Graders Kulde, indretter jeg mig derpaa ved at tage Tøi paa, saa at jeg kan taale Kulden. Saaledes have vore Forfædre gjort, og saaledes tror jeg ogsaa, at vi kunne gjøre. Men naar jeg gaar ind paa den Dpfattelse, at nu er Mennefsheben saa forskælet, og nu ere vi saa vant til at have Varme i Kirkerne, at denne Varme maa tilveiebringes paa en eller anden Maade, saa er jeg fuldstændigt paa det Rene med, at saa stemmer jeg med Flertallet; thi naar der skal gjøres Noget